

είναι παράνομος, μιά πράξις έναντιον τής έλευθερίας τού από-
μου και ή πράξις αστή θά όφερνύ τούς σάρχηγούς σας και σας
τούς ίδιους...

Ο διατυπός δέν απαντά. Μονάχα τή στιγμή πού επομαζε-
ται νά φύγη με τόν γιατρό, κυττάζει μέ απόγωνο τούς λοιπούς,
πού θυσίωσε παρακολουθούν την σκηνή, κοντοστέκεται. Θέλει
κάτι νά πή και τέλος τραυλίζει:

—Καλή...νύχτα σας, κύριοι!

Ο Βενιαμίν Κλεμανσώ έμεινε ένα μήνα στην φυλακή. Στό διά-
στημα αυτό, ή κ. Κλεμανσώ έπιγραψε κάθε μέρα με τά παιδιά
της και έπισκεπτόταν τον φυλακισμένο. Ο Ζώρς δέν έλειψε οβ-
τε μια φορά από την καθημερινή αυτή έπισκεψι και έπι θρες
όλοληρες υπότιτος κρυφά μέ τόν πατέρα του.

Έκει μέσα, ό φιλοσοφος και έπαναστατικής άρχες του, τό μή-
σος κατά τής τυραννίας. ζύνων το πνεύμα τού παιδιού του μέ
τύλμα και θέλουσ. Ο μήνας από της οικογενειακής θίλεως,
συνετέλεσε περισσότερο στην πνευματική και λαϊλέργεια τού νέου.
παρά δλόκηρη η πείρα πού άπεκτησε στά μετέπειτα χρόνια.

Σε λίγο, όλοι οι κάτοικοι τής Νάντης, κατάπληκτοι πληρο-
φορήνταν, πώς ο Βενιαμίν Κλεμανσώ είχε καταδικασθή σε έ-
ξορία στην Άλγερια. Ολόκληρη η πολιτική σηκώθηκε στό πόδι-
διαμαρτυρήθηκε, φώναξε... Τούς κάρους δωματίου! Έφθασε τέλος η
ήμερα τής άναχωρήσεως τού έξορίστου... Ο Νομάρχης, για νά
έξασφαλιση τήν τάξι διατήνει τού κρατουμένου, ζη-
τησε τή βοηθεία της φρουράς τής πολέως. Προϊ-πρωτ, δι για-
τρός θγήκε από τη φυλακή υπό ισχυράν συνοδείαν. Πίσω από
την διπλή σειρά τών στρατιωτών, το συγκεντρωμένο πλήθος, ά-
γυαναχτισμένο, μουριούζει. Απέναντι στή φυλακή, σ' ένα πα-
ράθυρο ένος φιλικού οπιτιού, ή κ. Κλεμανσώ κλαίει μέ λυγ-
μούς. Δεν τής έπιστρέψαν ούτε κάντι μάρτυρετηση για τελευ-
ταία φορά τον δάμρο της. Αλλά τή στιγμή πού
ό γιατρός έποιμαζεται νά άνεβε στό άνωπον επού
θά τον μεταφέρει στή Μασσαλία, ένας ωμα-
λέος και ώραίος νέος, διασύζει απότομα το
συγκεντρωμένο πλήθος και την διπλή σειρά
τῶν στρατιωτών και σίνεται έξαλος στήν ά-
γκαλιά του γιατρού. Είνε δ Ζώρς... Τό κλημάτ
του είνε τόσο ταύν και θιάσιο, πού οι σωυροί¹
δέν προφθάνουν νά τό δάναχτισίουν. Οι δύο
αύτοι δινέρες, πού τόσο καλά συντατιζόντου-
σαν ή σκέψεις τους, διατάλασσουν ένα τελευ-
ταίο φίλημα θυσία. τραγικό...

—Θά σέ έκδικησω. πατέρα!... ψιθυρίζει ο
Ζώρς.

—Αν θέλεις νά μέ έκδικησης, έργασου! α-
ποκρίνεται ό γιατρός Κλεμανσώ.

Κατόπιν άνεβανται στο μικρό στενόχωρο ά-
μαξι, μέ τό όπιο μεταφέρουν τούς φυλακισμένους, και τά άλο-
γα ξεκινούν μεταφέροντας τόν γιατρό στόν δύνυτρό δρόμο τής
ξερίσας...

Ωστόσο, μόλις θέξοριστος έφτασε στή Μασσαλία, έφτασε
συγχρόνως και μιά δισταγή νά άφεθη έλευθερος και θέ
μην Κλεμανσώ έσπευσε νά έπιστρέψη στή Νάντη.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Ο Γαράρος τής Ρωσίας Παύλος Α' έκαλεσε μιά μέρα στο
παλάτι τό στρατηγό Σουθάρωφ, για νά τόν στείλη άρχιστρα-
τηγο οτην Ιταλία.

Ο Σουθάρωφ είχε κάμει πολλούς νικηφόρους πολέμους, μα
ήταν από πολλού ύπο δυσμενείαν κι' έπήγε στό παλάτι: χωρίς
έπωμιδες, χωρίς έιρος, χωρίς κανένα διαστρικό τού θαθμού
του. Ο Αύτοκράτωρ, καθισμένος στό θρόνο και περιστοιχισμέ-
νος απ' δύος τούς ασύλικους του, έξεπλάγη θλέποντάς του, μά
ή κατάπληξι τον δέν έληξε πειά δρια: δταν έλεσ τόν Σουθάρωφ
νά πέφτη, κάτω και νά πλησιάζη πρός τόν θρόνο. θαδίζοντας
μέ τά τέσσερα!...

—Τρελλάθηκες, στρατηγέ! έφώναξε τότε θυμωμένος

—Δέν τρελλάθηκα, Μεγαλείστατε, άπαντησεν ό Σουθάρωφ.
Μά γιά νά φτάση κανείς μέχρι τού θρόνου σου, έτσι πρέπει νά
θαδίζη. Πρέπει ή τό σώμα του ή ή ψυχή του νά σρένεται μπρο-
στά σου. Προτιμώ λοιπον νά περπατώ μέ τό
σώμα μου σάν ζωο και νά κρατή τήν ψυχή²

Τά λόγια αυτά τού Ρώσου στρατηγού συ-
κίνησαν τόν Αύτοκράτορα, δ όποιος τόν περιέ-
βαλε και πάλι μέ τήν ψυχή του εδύοις.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η τερατολογίες του Αχμέτ 'Αγαζ. Πως ή γιαίς του θέλησε νά
τού κέψη τό έλαττωμά του. Χωράφι χνέρασε ή δρόμο...
με περικρήνης Σουλτάνες. Τά ράπτελέσματα τει κρατισιού, κλπ.

Ο Αχμέτ 'Αγαζ ήταν ένας καίδης νοικούντος, μά είχε ένα μεγάλο
έλαττωμα. Πάντοτε παρίσταντα τά πράγματα υπερβολικά, πάντοτε κα-
ποιούσε τήν άλτηση. Ήταν τερατολόγος. Ο γιούς του στενοχωριά-
ταν πολύ γι' από τό έλαττωμα τού πατέρα του. Κάποια μέρα, πού δέν
Αχμέτ 'Αγαζ τά παρατέται και πάλι, δεν κρατήθηκε.

—Πατέρα, τού είπε, με έκανε ρεζίτι στόν κόσμο μ' αυτές της φε-
νιές πού κόβεις; Πατέρι τά κάνεις αυτό; Λέγε τήν άλτηση...

—Θέλει, βρει παιδί μου, άντησης του. Κάθε φούν πού άρχιζαν νά λέν κότι,
Συνήθισα, παθών βλέπεις. Κάθε φούν πού άρχιζαν νά λέν κότι,

—Καλά, είπε δ γιούς του. Δολάν, κάθε φούν πού θ' άρχιζεν νά τά
παρατάξεις, έγω θά σα κάνω ένα νόημα, νά, θά βίχω, ήσ πάνες. Τότε
θα συγχρόνευται και έτσι...

—Σύμφωνοι...
—Αφού είπαν τά λόγια αυτά, βγήκαν μαζί, πατέρες και γιαζός, νά
πάντε στό κανενείο. Έκει ήσαν μαζεμένοι πολλοί χωριάτες. Μήποναν
πολλά πράγματα, πέραν κάποια θέση με δέν Αχμέτ 'Αγαζ δέν εί-
χε τή πή άνωνα καιμάνια φετινά. Έχαραν διώρας άρχισε νά λέν :

—Χρές, βρει παιδία, είπαν τά έγω νά άρχοδαν ένα χωράφι. Ο γιούς
μου μεγαλώσε, βλέπεις, κοντεύνει νά στήση διώκο τον νοικούντος... Δολά-
νό, άγομασα ένα χωράφι, μά πά σα παράπερα...

—Ηταν έποιος νά τά παραποτασμού πάντα πατέρα του.

—Χίλια πετασούσα στρέμματα πάλατος... Ιστιαίες δέν Αχμέτ 'Αγαζ
καινούργια πετασούσα τερατολόγια τού πατέρα του.

—Ιστιαίες... δύο στρέμματα πάλατος... είπε δ
Αχμέτ 'Αγαζ, παρακαλητεύοντας και στενοχωριάνετον.

—Ξάλιγαν τότε οι χωριάτες, πού ήσαν μαζεμένοι στό κανενείο. Χίλια πετασούσα στρέμματα
μάρσος δύο στρέμματα πάλατος! Μά σώ τότε, δύο διόρο-
δος άγομασα, είπε δ άγομασα να τά λόγια...

—Δρόμο άγομασα, να τά πάντησης του, μά ήσε έποιος δέν Αχμέτ 'Αγαζ θυμωμένος. Μά, δέν είλεται από τον διασπόν τού γιού του, και τότε θά βλέπεται, χωράφι θά άγο-
μασα ή τοιφλίκι λ...

* * *

Ο Σουλτάν Πατσίκης ήταν μπακής κι' έπειδη ήξερε πώς ή θρησκεία
του άπαγορεύει τό ποτό, ωρτησε μά μέρα τούς πατινίκους του :

—Είναι άμαρτια νά πίνη κανείς ή ή θρησκεία μας μάς επιδοτεῖς μό-
νο και μόνο για νά άποφεύγουμε τά κακές σινέτεις του μεθυσμού: Ο-
ποιος μού δώσει τήν καλύτερη άπαντηση, δέν τόν κάνω βεζίνο ποι.

Ο προσκελλήμενος άρχισαν τότε νά λένε τή γνώμη τους, μά ή Σουλ-
τάν Πατσίκης δέν φαντάζει έκανοταν μεγάλην, όση δέν κάποιος είτε :

—Έμένα ή ίδεια μου είνε πώς δέν είνε άμαρτια νά πίνη κανείς κρα-
σί. Μά ή θησηκεία μας μάς επιδοτεῖς νό τό ποτό, μά για νά άποφεύ-
γουμε τά κακές σινέτεις του μεθυσμού. Γιατί τό μεθυσί δέν στένει στόν
τυφλό μάτια και στόν κουτσό πόδια και πλούτη στόν φτωχό...

—Πώς γίνεται από: ρώτησε δ Σουλτάν Πατσίκη.

—Μεγαλείστατε, άπαντησε έκεινος. Μά πορά ένας πικρός, ένας κο-
ντός χωρίς πόδια κι' ένας φοικαράς μέθυσαν σ' ένα καπηλείο. Τότε έ-
τυφλό σηκώνει τό ποτήρι του πάντα σα πάντα...

—Άδειφια, είπε, πίνω στήν φετινή πάντας κιαράς!

—Ο θούκος δώρισε νά χαστούκισε τό ποτήρι του πάντας, μάς έζωσε απά τά τά λόγια.

—Άιντε νά χαστούκισε τό ποτήρι του πάντας, σα πάντη στήν πάντη...

—Καί απότον πάντη δέν είχε πόδια και περπατούσε μέ δεκανίσια, σάκε-

ψε έπάνω στό σκανιν του, σαν νάδινε μά κλωτσιά τού τινάρδο! Μά τά ποτήρια καίησαν, καθώς κινητήσκε, καί τό ένα έπειτα κάτω και έ-
παστος. Γέλασε τότε ο φοικαράς μήτρος σ' από τό δένα του. Καί έναν
δέν είχε ψιλή τακαστή στήν ταέη, φόναζε ένθουμασμένος :

—Σαντάτο, άδειφια μου κοιτάσει στά διάλια. Έγιν η πληρόσιν...

—Βλέπεις, λοιπόν. Μεγαλείστατε, είπε στό τέλος ή προσκελλήμενος
στό Σουλτάνο. Στι έλαχε δίκαιο πάντε βλέπει. Τό κρασί θά ποτίσει πάντας πά-

πορειού νά δώση κλωτσιά και τόν φοικαρά νά θαρ-
σην πάντας μπορει νά πληρόσιν ...

—Μπράδο, τού είλεις είναιριστημένος τότε δ Σουλ-
τάν Πατσίκη. Τά είπεις ποιή μαθαφα, Σε κάνω
βεζίνο μου !...

